

“Intentem posar molt en solfa la reflexió de viure en un territori”

Xevi Collell, director de l'Espai Cràter, equipament que va obrir les seves portes l'11 de març passat i que està situat a Olot, capital de la Garrotxa QUIM PUIG.

Olot i la comarca de la Garrotxa són terra de volcans. El Croscat, el Montsacopa o el Santa Margarida són alguns dels que segurament ens venen al cap quan parlem d'aquesta important zona volcànica gironina. Des de l'11 de març passat hi ha un nou lloc on aprendre més sobre els volcans que hi ha a casa nostra i sobre el seu entorn. És l'Espai Cràter, situat a la capital garrotxina. Parlem amb el seu director, Xevi Collell.

Com va néixer l'Espai Cràter? El territori de la Garrotxa té un paisatge únic, singular, i que, a més a més, la gent se l'estima molt.

I, per tant, hi ha una relació de vida, d'identitat, de sentit del lloc molt important i, d'alguna manera, l'Espai Cràter havia de posar en solfa la importància de la relació amb el lloc, la importància de la vida, de l'estima de les persones cap a un territori molt singular com és la Garrotxa. Aquestes eren les funcions de l'Espai Cràter. Vam veure que el territori necessitava més que els volcans fossin una eina de transformació social que no pas una eina purament expositiva, geològica, d'explicar els magmes o el funcionament d'un volcà, etcètera, que també ho fem. Però el que intentem és posar molt en solfa la reflexió de viure en un territori. Tots els territoris són singulars, això ho tenim claríssim, però nosaltres ens estimem molt aquest i, per tant, la reflexió de viure a la Garrotxa: què és, què suposa, quina mirada de futur tenim, etcètera. I, per tant, reconvertim el concepte de només vulcanisme, i nosaltres introduïm també l'element de geografia humana i de reflexió de la relació amb el lloc. Quins són els objectius de l'Espai Cràter? Nosaltres tenim molt clar que el que volem és millorar la qualitat de vida de les persones i del territori de la Garrotxa, i que ho fem a través de les eines que tenim al mateix equipament, com és l'educació, que per a nosaltres és un dels grans eixos vertebradors. Ens convertim cada vegada més en un centre educatiu de referència. Ens estem adonant que les escoles de tot Catalunya ens estan trucant i ens venen a veure molt més del que ens pensàvem. Hem tingut, en els tres primers mesos, més de 3.000 alumnes. Per tant, el gruix educatiu és molt important, perquè també és un públic que té la capacitat de transformar el món. I, a banda de les escoles, els objectius pel que fa al públic general quins serien? Quant a visitants, intentem tenir un objectiu de qualitat i no tant de quantitat, tot i que la quantitat segueix sent molt alta. De l'11 de març al 14 de juny unes 15.000 persones han visitat la sala expositiva. És una xifra molt alta, perquè és gent que només visita la sala i que, per tant, compra l'entrada. Aquí s'hi afegixen després totes aquelles persones que venen a fer programació, a una activitat de forma gratuïta o les escoles, que ho comptabilitzem a part. Per tant, pel que fa a visitants, ens dirigim sobretot a un públic familiar, de cap de setmana, que és el target que tenim més important a la Garrotxa. De fet, més del 50% de la gent que ens visita és un públic familiar, sobretot centrat a l'àrea metropolitana de Barcelona. És interessant veure com el Vallès Occidental també ens visita molt. Els Vallès, no sabem per què, però ens venen a veure molt. Suposo que perquè tenen més facilitat de connexió, la zona de Granollers és més propera i el túnel de Bracons fa que els visitants de l'àrea metropolitana ho tinguin molt fàcil per arribar. Per tant, el balanç dels primers mesos de l'Espai Cràter és positiu. És excel·lent. Comptant visitants, programació, escoles i visites institucionals, són més de 21.000 usuaris els tres primers mesos. Són xifres que no ens hauríem imaginat mai. Mai hem tingut la voluntat, en l'aspecte tècnic, de ser un centre que tingués una xifra de visitants molt alta que no poguéssim absorbir i que no tingués una qualitat de visita alta. I, per tant, nosaltres havíem dimensionat una estratègia sobretot d'arribada de visitants en franges horàries d'una quantitat més baixa però que poguessin gaudir de la sala d'una manera molt còmoda, molt tranquil·la, i per tant, ens movíem amb unes xifres força inferiors. Això no vol dir que no estiguem

contents. Ho estem molt. Hem de veure si aquest inici amb tants visitants es podrà mantenir molt temps. Veurem com evoluciona. Tot fa pensar que si podem mantenir una certa estratègia de qualitat de visites de programació, que sobretot estan fent les entitats locals, podrem mantenir una bona xifra. Jo no vull arribar a 200.000 visitants o 200.000 usuaris, no crec que sigui necessari. Prefereixo que hi hagi un volum que sigui assumible; 50.000 o 60.000 persones en un any és una molt bona xifra per a un equipament de fora de l'àrea metropolitana i de les nostres dimensions, i que els visitants i els usuaris puguin tenir una visita còmoda que sobretot els serveixi, d'entrada, per poder entendre la configuració volcànica del lloc, és a dir, la informació que troben aquí no la troben enlloc més, la formació tan sintètica, la visita guiada aquí els pot anar molt bé per després anar al Croscat o al Montsacopa o a la Fageda i entendre el que hi ha allà. Ens agrada molt que ens visitin primer abans d'anar a fer la visita al territori, però si han fet la visita al territori i venen aquí també acaben d'entendre allò que han visitat. I tot això s'acompanya amb visites guiades que ens agrada molt que les puguin fer, perquè realment és diferent si en una exposició et fan la visita guiada o no. També hi ha visitants estrangers? Sí. De fet, de Catalunya també, òbviament, de la província de Girona Déu n'hi do el públic que ve per proximitat. A escala estatal, els principals públics són del País Basc, Madrid i el País Valencià. D'Andalusia també van venint. Aquí, a la Garrotxa, com en molts llocs, hi ha una comunitat andalusa important i, per tant, molts porten els seus familiars a l'Espai Cràter quan els venen a visitar. Fora de l'àmbit estatal trobaríem els Països Baixos, França –que és un públic que ens visita molt, sobretot de la zona més al sud–, el Regne Unit i Alemanya. I fan la visita a l'Espai Cràter i també a la Zona Volcànica de la Garrotxa... La tendència és que nosaltres absorbim els visitants que ja venien o que venen a la Garrotxa a veure volcans i ho acompanyen amb la visita a l'Espai Cràter, i aquells que també venen expressament per veure l'Espai Cràter i després aprofiten per veure altres llocs. Però són perfils de visitants que acostumen a fer una visita d'un dia molt intens o dos dies amb nit inclosa, com a mínim. O sigui, visites de dos dies, també? Sí, hi ha molts visitants que després es queden en allotjament de turisme rural i que s'estan uns quants dies aquí i, per tant, acaben fent tot el cercle d'activitats, de dinar al territori, dormir-hi... Per tant, també afavoreix el territori. Sí, sense cap mena de dubte. Hem comprat un programa informàtic, i el que fem és que el sistema de venda d'entrades de l'Espai Cràter està integrat en un sistema back office en el qual les empreses del territori es poden donar d'alta, compren les entrades directament ells i les poden donar, regalar o vendre a les persones que es queden a dormir o a dinar als seus establiments. És a dir, fan de prescriptors i operadors turístics i, a la vegada, tenen un benefici econòmic. Els esdeveniments culturals i les estades o presentacions de petit format, quina acollida estan tenint? Aquesta també ha sigut una línia que ens ha agafat bastant desprevinguts perquè sabíem que hi havia necessitat d'una sala a la ciutat d'Olot. Tenim la sala Magma, amb una capacitat de 110 places, amb equipament per poder fer traduccions, equipada amb streaming, amb una tarima molt polivalent per poder fer activitats de diferent format... No és que no n'hi hagués, ja n'hi havia, però no tan nova com aquesta i tan ben adaptada, i només per donar-te una xifra que és espectacular, en els primers tres mesos hem tingut 65 reserves i activitats en aquella sala. Això vol dir que, com a mínim, 30 o 40 entitats del territori han sol·licitat la reserva d'aquesta sala, han vingut, han fet una activitat i han vingut els seus associats o les persones que han volgut. Hi han passat unes 3.000 persones. Hem vist que aquí hi ha un servei molt important que podem fer nosaltres amb la mirada de població local, que ens interessa molt, no només centrar-nos en visitants sinó en població local: què estem fent?, què podem fer? Una mirada de servei públic, utilitzar o cedir els espais que tenim per a les entitats. Aquest és un primer pas. Un segon pas en aquesta línia és no ser només reactius, és a dir, que ens truquin, cedim l'espai i ja està, sinó intentar col·laborar amb ells, que ja ho estem fent amb diverses entitats que venen assíduament, per fer convenis de col·laboració per desenvolupar després programacions estables, fer projectes... És a dir, d'alguna manera la programació d'Espai Cràter, que ja n'hem fet una mica i en volem fer més a l'octubre-novembre, estem pensant que, a part d'orientar-la amb els reptes que dèiem abans, fer-los de forma col·laborativa sobretot amb les entitats i amb els agents del territori que han estat aquí sempre, i no treure un altre bolet amb una altra programació, que alguna podem fer molt puntual, molt estratègica, molt important, en el sentit que anem a buscar una persona que ens pugui parlar d'un tema molt concret, etcètera; això ho farem i és la nostra voluntat, però preferim que qui ompli realment el gruix important de l'espai siguin les entitats locals. Han notat un augment de l'interès pels volcans arran de l'erupció del Cumbre Vieja? Sí, sens dubte. Ja en el moment en què va entrar en erupció el Cumbre Vieja i, sobretot, amb el

pas de les setmanes en què els mitjans en van fer molta difusió, vam començar a notar que moltes persones venien a veure els volcans de la Garrotxa perquè va ser com visualitzar l'erupció d'un volcà. Però un volcà que se'ns feia molt més proper que els d'Islàndia o que altres volcans que hauríem pogut veure en erupció. A més, és la mateixa tipologia de volcà monogenètic, la mateixa tipologia eruptiva... És a dir, hi havia moltes similituds en la tipologia volcànica que feia que la gent, fins i tot de la Garrotxa, reflexionés sobre els seus volcans. Nosaltres vam obrir el mes de març, quan l'erupció ja no hi era, però sí que és veritat que es va aprofitar la inèrcia de tot plegat. El fet que la Zona Volcànica de la Garrotxa sigui de la mateixa tipologia de volcans ha fet que la gent s'interessi més? Jo crec que sí. La manera de fer erupció, de funcionar, aquesta relació amb la comunitat que hi havia també tan propera a La Palma, que hi hagués persones vivint entre volcans... Tot això crec que va fer que la gent recordés molt més els volcans de la Garrotxa que no pas els altres. Si hagués entrat en erupció el Teide, que és un volcà poligenètic, en lloc del Cumbre Vieja, hauria sigut molt diferent, segur. Quins reptes de futur té l'Espai Cràter? Crec que en té molts. Primer, consolidar-se. És a dir, consolidar una estructura de funcionament amb visitants i escoles que trobi el seu equilibri, trobar una cocció estable de volum entre quantitat i qualitat que permeti, quant a sostenibilitat, mantenir el projecte. Pel que fa a l'equip, que tothom se senti a gust amb el seu lloc de treball. El segon repte és consolidar l'estima de la població local cap a l'equipament. Això és molt important per a nosaltres, perquè si la gent se l'estima i per a ella és un orgull de territori, segur que funcionarà bé. I el tercer repte és poder esdevenir un projecte de territori, que miri cap a fora de l'edifici, que entengui que és part d'un entramat complex de realitats socioeconòmiques i que pugui participar en els reptes de futur que tenim al territori.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 11-08-2022, Pàgina 14

-El Punt Avui. Nacional 11-08-2022, Pàgina 14

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2178401-intentem-posar-molt-en-solfa-la-reflexio-de-viure-en-un-terri-tori.html>